
Legen er helten – helten er lege

BOKOMTALER

I *Abessinieren* er helten lege, og det er langt på vei derfor han er helt. Forfatteren er også lege, Jean-Christophe Rufin (f. 1952) har endatil vært nestleder i Leger Uten Grenser. Boken er hans debutroman, og ble en suksess. Den ble tildelt Méditerranée-prisen og Goncourt-prisen for beste debutroman i 1997. Den er solgt i 200 000 eksemplarer bare i Frankrike, og er nå oversatt og utgitt i en lang rekke land.

Bokens handling er lagt til Kairo i 1699, hvor helten, den unge Jean-Baptiste Poncet, arbeider som lege. Vel – lege og lege – Poncet mangler faktisk enhver legeutdanning. I praksis er dette bare en fordel, fordi han da slipper å være belemet med vranglære og overtro fra universitetene. Ved egen hjelp og med bistand fra sin noe eldre venn og assistent mester Juremi, har han derimot tilegnet seg omfattende kunnskaper om ulike planters helbredende virkning. Poncet og mester Juremi dyrker planter og tilbereder preparatene selv. Den unge legen tar opp grundig anamnese og gjør en skikkelig klinisk undersøkelse før han stiller diagnose og foretar en realistisk vurdering av pasientens prognose. Deretter blir oppgaven å lage riktig medisin og å administrere den i riktig dose. Faktisk lykkes Poncet så å si alltid med sin behandling, enten den går ut på å helbrede eller å lindre. Man kan levende forestille seg den heltestatus han oppnår, også i de høyeste kretser. Virksom behandling og god palliasjon var neppe noen selvfølge i de dager!

Mesteparten av boken handler likevel ikke om legens kliniske hverdag. For som den ekte helt han er, forelsker Poncet seg i prinsessen, dvs. den franske konsulens vakre, uskyldige og akk, så overbeskyttede datter. Og for ad omveier å vinne henne, drar han ut på farefulle og eventyrlige reiser, som fører ham både til Abessinia og til Frankrike. Her blir han involvert i politisk og religiøs maktkamp og i diverse intriger. Han takler alt på strak arm (han er jo helt, som vi husker). Alle liker ham og hjelper ham, han overlever farer og holder seg like ung og vakker. Og prinsessen? Det får vi vite på s. 459 – jeg røper ingen ting!

Alle lovord og priser til tross: Akkurat denne leseren fikk ikke den store opplevelsen av *Abessinieren*. Til det var personskildringene for overflatiske, intrigene for innfløkte, handlingen for sprikende. Mange er åpenbart av en annen oppfatning. Prøv selv!

MetteBrekke

St. Hanshaugen legesenter

Oslo

Publisert: 20. april 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.